

בית ההוראה מכון פוע"ה

הנחיות הלכתיות לצום עבור תורמי כליה

- (א) תורם כליה בשנה הראשונה לתרומה, לא יצום באף אחד מהצומות. ביום הכיפורים עליו לשתות לשיעורים מבלי לאכול.
- (ב) תורם כליה לאחר שנה מהתרומה, אם תפקודי הכליה שלו תקינים, הוא נחשב כבריא לעניין צום יום הכיפורים ותשעה באב, ויכול לצום.² כיוון שבעלי כליה אחת רגישים יותר להתייבשות, יש להקפיד על שתייה מרובה לפני הצום, שהייה במקומות מוצלים ובעיקר שימת לב לתחושות הגוף.
- (ג) על כל תורם כליה להיות במעקב רפואי שנתי כדי לוודא שתפקודי הכליה תקינים, והוא יכול להמשיך להתנהג כבריא לעניין הצום; הדבר נכון במיוחד בגילים מתקדמים. אם יש חשש שתפקודי הכליה אינם תקינים, עליו לברר היטב את מצבו הרפואי ולאחר מכן להתייעץ עם רב שבקיא בתחום כיצד לנהוג בצומות.
- (ד) כיון שסביר להניח³ שקיים נזק מצטבר של צומות על הכליה, יש היגיון רפואי והלכתי לצום רק ביום הכיפורים ותשעה באב⁴ ולא בשאר הצומות.

1. נכתב על ידי הרב אלחנן לואיס בהתייעצות עם פרופ' רות רחמימוב, מנהלת היחידה להשתלות כליה במערך לנפרולוגיה בבית החולים בילינסון, מרכז רפואי רבין, יו"ר החוג להשתלות באיגוד הנפרולוגי, מזכירה ויו"ר לשעבר של החברה הישראלית להשתלות; פרופ' יוסף שמש, יו"ר ועדה מרכזית לתורמים חיים במשרד הבריאות, פרופ' אמריטוס בקרדילוגיה, מנהל מרפאת סיקור הלב לאבחון ומניעת מחלות לב המרכז הרפואי שיבא; וד"ר תמר אשכנזי, מנהלת המרכז הלאומי להשתלות.
2. כך מוכח ממעט המחקרים שנעשו בתחום.
3. הנושא לא נחקר רפואית.
4. על סמך דברי הגרש"ז אויערבך המובאים בנשמת אברהם, או"ח סי' תריח ס"ק ה, מי שמעונין להחמיר על עצמו ולצום בכל הצומות, רשאי לעשות כן.